

UCHWAŁA NR XXXV/265/17
RADY MIEJSKIEJ GÓRY
z dnia 3 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2015-2016 Gminnego Programu
Opieki nad Zabytkami

Na podstawie art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2014 r. poz. 1446, z 2015 r. poz. 397,774 i 1505, z 2016 r. poz. 1330 i 1887), uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji w latach 2015-2016 Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016 dla Gminy Góra, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI W LATACH 2015-2016

Rada Miejska Góry w dniu 24 maja 2013 r. zatwierdziła Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016 dla Gminy Góra.

Na mocy art. 87 ust. 5 ustawy o ochronie zabytków Burmistrz, co dwa lata sporządza sprawozdanie, które przedstawia Radzie Miejskiej.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami określa priorytety, kierunki działań i zadania w zakresie szeroko podjętej ochrony dziedzictwa kulturowego.

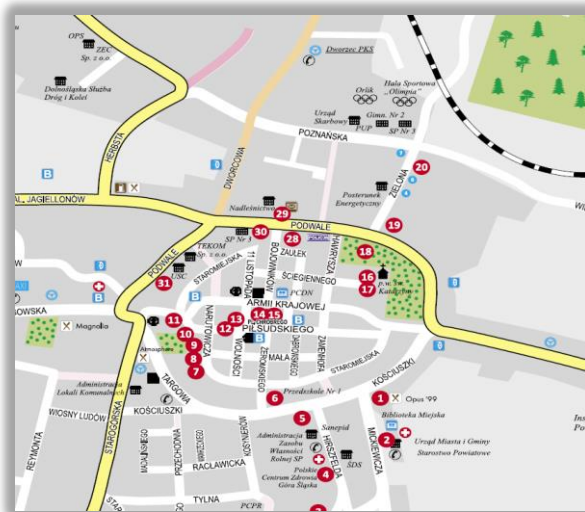
Realizacja zadań zawartych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami w latach 2015-2016 przedstawia się następująco:

1. Ochrona i opieka nad zabytkami oraz ochrona krajobrazu kulturowego poprzez priorytetowe traktowanie obszarów wartościowych kulturowo w kształtowaniu polityki przestrzennej Gminy.

W latach 2015-2016 zostały podjęte działania obejmujące zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta i gminy Góra, w którym uwzględniono między innymi zadania służące opiece nad zabytkami, uwzględniono postulaty ochrony dziedzictwa kulturowego. Opracowano Program Rewitalizacji dla Gminy Góra na lata 2016-2020. W ramach pozyskanych środków finansowych opracowano dokumentację projektową dla zadania pn. „Poprawa, jakości infrastruktury drogowej i pieszej w m. Czernina”, natomiast realizacja w/w zadania planowana jest w latach 2017- 2018.

2. Wykorzystanie zasobów i walorów krajobrazu kulturowego Gminy w rozwoju turystyki.

W ramach realizacji założeń Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2013-2016 dla Gminy Góra opracowana została mapa wraz z przewodnikiem, na której naniesione zostały punkty z najważniejszymi obiektami zabytkowymi w Górze. Punkty te stanowią trasę turystyczną „Spacerkiem po Górze”. Celem przyciągnięcia potencjalnych turystów gmina we współpracy z Nadleśnictwem Góra Śląska wyznaczyła 2 trasy turystyczne do Nordic Walking na dystansie 7 i 10 km oraz trasę biegową na dystansie 10 km. Odnowiona została tak że ścieżka rowerowa „Dziczek”. Ponadto przy Ośrodku Kultury Fizycznej uruchomiono wypożyczalnię rowerów. Pięć zabytków,

najciekawszych i najbardziej charakterystycznych dla Góry, tj. wieża głogowska, wieża ciśnień, mury obronne, kościół p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej, a także kościół p.w. Bożego Ciała oznaczono specjalnymi tablicami z krótką informacją o każdym z zabytków.

W ramach udokumentowania miejsc dziedzictwa kulturowego sporządzona została w formie elektronicznej inwentaryzacja cmentarzy i innych miejsc kultu na terenie miasta i gminy Góra.

W celu wyeksponowania obiektów dziedzictwa kulturowego dla potrzeb turystycznych i społecznych zostały podjęte działania w celu zagospodarowania turystycznego Wieży Bramy Głogowskiej. W tym celu podjęto działania w zakresie rozpoznania potencjalnych kosztów dla przystosowania w/w obiektu do potrzeb turystyki oraz miejsca odgrywania hejnału miejskiego.

W roku 2015 opracowano dokumentację projektową oraz uzyskano pozwolenie na budowę, natomiast w roku 2016 został złożony wniosek o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego. Realizacja w/w zadania nastąpi w miarę pozyskanych środków finansowych (zadanie jest ujęte w uchwale budżetowej na rok 2017).

Opracowane zostały dwie publikacje drukowane dotyczące gminy i miasta Góra – „Góra – miasto z perspektywą” oraz „Spacerkiem po Górze”. Pierwsza z nich stanowi krótką charakterystykę gminy Góra uwzględniając w tym m.in. położenie, informacje demograficzne, rzeźbę terenu, zagospodarowanie gruntów, historię, zabytki, walory przyrodnicze, gospodarkę, klimat inwestycyjny, kulturę, oświatę, sport oraz turystykę. Znalazły się w nim również informacje na temat partnerstwa Góry z niemieckim miastem Herzberg am Harz.

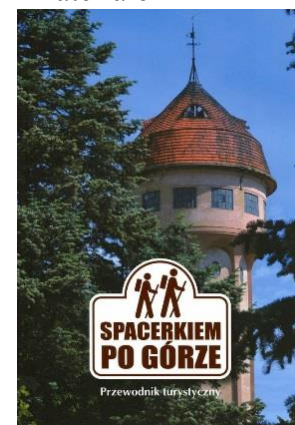
Drugą publikacją jest opracowanie szlaku pieszego po Górze pt. „Spacerkiem po Górze”. Zebrane są w niej informacje o zabytkowych obiektach w Górze wraz z materiałem ilustracyjnym, stanowiące przewodnik po wytyczonej trasie szlaku. Publikacja dostępna jest również w formie elektronicznej w formacie PDF do pobrania ze strony internetowej Urzędu Miasta i Gminy w Górze.

Dostępne są także ulotki dotyczące tras biegowych, rowerowych oraz nordic walking, również dostępne w formie elektronicznej.

Wśród drukowanych materiałów promocyjnych znajdują się nowe wzory pocztówek – „Góra, miasto z perspektywą”, „Góra na Dolnym Śląsku”, „Góra nocą” oraz „Trzy wieże”.

Dodatkowo w celu popularyzacji zabytków w mieście Góry ustawione zostały znaki drogowe „E-22c” informujące o ciekawostkach turystycznych miasta Góra.

Gmina także popularyzowała swoje zabytki poprzez wydanie broszury „Zabytki Góry”, a także poprzez zamieszczenie informacji o zabytkach w ogólnopolskim wydawnictwie „Turystyczny leksykon miast” oraz w corocznym wydawnictwie „Informator samorządowy Dolnego Śląska”.

3. Podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami oraz edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego.

W ramach robót publicznych prowadzone były prace porządkowe i pielęgnacyjne na terenie miasta przy obiektach objętych ochroną konserwatorską (całe centrum miasta, przy murach obronnych oraz porządkowanie wieży głogowskiej oraz wieży ciśniń).

Realizując zagadnienia dotyczące poznawania dziedzictwa kulturowego Gminy w ramach edukacji szkolnej i przedszkolnej podejmowano następujące działania:

1) W Przedszkolach Publicznych:

Dzieci poznawały historię regionu, legendę miasta, symbole narodowe, brały udział w konkursach plastycznych pod hasłem „Góra – Moja Mała Ojczyzna”. Do systemu edukacji wprowadzono: zwiedzanie zabytków Góry, zapoznanie dzieci z legendą o św. Katarzynie, organizowano wycieczki do Pracowni Muzeum Ziemi Górowskiej, realizowano program „My i nasz region”.

2) W Szkołach Podstawowych i Gimnazjach:

W Szkole Podstawowej Nr 1 w programach nauczania wprowadzono założenia Gminnego Programu Opieki nad zabytkami poprzez realizację treści programowych dotyczących dziedzictwa kulturowego o temacie „Zabytki w mojej miejscowości”, „Wybrany zabytek w Górze wczoraj, dziś i jutro”, organizowano szkolne konkursy i wystawy plastyczne pn. „Góra moje miasto”. Ponadto organizowano wycieczki po zabytkowej części Góry.

W Szkole Podstawowej Nr 3 prowadzono zajęcia edukacyjne - historia i społeczeństwo, zabytki Góry oraz miejsca pamięci narodowej. Organizowano wyjazdy i wycieczki służące pogłębianiu wiedzy o lokalnych zabytkach (zwiedzanie kościoła Bożego Ciała). Uczniowie uczestniczyli w licznych konkursach promujących dziedzictwo kulturowe Gminy.

W Zespole Szkoła Podstawowa, Gimnazjum i Przedszkole w Czerninie prowadzono zajęcia plastyczne na temat „Najciekawsze zabytki Góry”. Organizowano wystawę plastyczną pt. „Zabytki mojej miejscowości”. Przeprowadzono pogadanki z przedstawicielami kół łowieckich na temat zabytków przyrody na terenie „naszej małej ojczyzny”.

W Zespole Szkolno- Przedszkolnym z Oddziałami Integracyjnymi w Glince uwzględniono również w programach nauczania elementy dotyczące dziedzictwa kulturowego o zasobach i walorach krajobrazu kulturowego Gminy Góra, organizowano pogadanki między innymi o zabytkach znajdujących się w okolicy (pałace w Glince i w Brzeżanach, kościół pw. Św. Marcina w Glince, krzyż pokutny), organizowano wyjazdy i wycieczki służące pogłębianiu wiedzy o tematyce kulturowej oraz szereg innych zajęć.

W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Ślubowie podobnie, jak w innych szkołach uwzględniono w programach nauczania elementy dotyczące tematyki zabytków, tj. między innymi poznawanie historii pałacu w Ślubowie, pomników przyrody (aleja platanowa w Ślubowie, platan w Sądowelu, dąb w Kłodzie Górowskiej), organizowanie wyjazdów i wycieczek.

W Zespole Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Witoszycach między innymi uczniowie pogłębiali wiedzę o zabytkach znajdujących się w lokalnym regionie, wykonywały prace plastyczne „Moja miejscowość dawniej i dziś w przyszłości”. Ponadto organizowano wystawy, konkursy i spotkania promujące dziedzictwo kulturowe Gminy.

W Gimnazjum Nr 1 w Górze w ramach realizacji założeń programu edukacyjnego w programach nauczania uwzględniono tematykę:

- „Średniowieczne miasto i jego mieszkańcy – Góra przykład średniowiecznej lokalizacji”,
- „W cieniu kościołów i zamków – zabytki Góry, jako przykład architektury gotyckiej”,
- „Miejsce, w którym żyjemy przygotowanie folderu – plakatu o zabytkach i ważnych postaciach swojej miejscowości”.

Ponadto realizowano projekty o tematyce „Mapa kultury- zabytki mojego miasta” gra planszowa. Uczniowie uczestniczyli w wycieczkach służących pogłębianiu wiedzy w przedmiotowej tematyce.

W Gimnazjum Nr 2 w Górze obowiązywał szkolny Program Opieki nad Zabytkami, sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami, W ramach tego programu wszyscy nauczyciele i uczniowie realizowali na wybranych zajęciach dydaktycznych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych między innymi następujące zadania:

- projekty edukacyjne dla klas II np. „Promocja własnej miejscowości” i „Święte schody- ewenement na skalę ogólnopolską”,
- udział w konkursach wiedzy o zabytkach,
- wykonywano gry edukacyjne, foldery, albumy na temat zabytków Gminy Góra.
- organizowano prezentacje multimedialnie „Dziedzictwo Kulturowe Regionu” – obiekty przyrodnicze i architektoniczne (świeckie i sakralne) w każdej wsi.
- uczniowie brali udział w konkursach i pogadankach, itp.

4. Bezpośrednie działania na rzecz ratowania obiektów zabytkowych.

W ramach podejmowanych działań w zakresie ratowania obiektów zabytkowych w miarę możliwości finansowych na terenie miasta Góra odrestaurowano poprzez odbudowę i rekonstrukcję fragment murów obronnych. Wykonanie powyższych prac pozwoliło na zachowanie historycznego układu przestrzennego murów.

Na terenach zielonych wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków podobnie jak w poprzednich latach, tj. w Parku Miejskim prowadzone były na bieżąco prace pielęgnacyjne poprzez wykoszenie terenów zielonych, utrzymanie porządku i czystości. Kontynuowano również prace konserwacyjne na terenie cmentarza Żołnierzy Armii Radzieckiej w Górze poprzez częściowe odnowienie mogił poległych żołnierzy oraz dokonano nasadzeń nowych drzew. Ponadto wykonano imienne tablice pochowanych żołnierzy.

Podejmowano również działania poprzez wykonanie częściowe prac porządkowych i konserwacyjnych na terenach zamkniętych cmentarzy wyznaniowych położonych w Gminie Góra.

W ramach dofinansowania z budżetu Gminy prac związanych z rewaloryzacją obiektów niebędących własnością Gminy w okresie sprawozdawczym, tj. w latach 2015-2016 nie udzielono dotacji, ponieważ nie wpłynął żaden wniosek w przedmiotowej sprawie.

W latach 2015-2016 cele zawarte w Gminnym Programie Opieki nad Zabytkami były realizowane w miarę możliwości dostępnych środków prawnych, ekonomicznych i finansowych. Problematyka opieki nad zabytkami i ich ochrony zajmowała istotne miejsce w podejmowanych przez różne podmioty działań w tym zakresie, szczególnie poprzez wprowadzenie do systemu edukacji szkolnej i przedszkolnej w wychowywaniu młodego pokolenia we wrażliwości na dziedzictwo kulturowe. W celu wyeksponowania obiektów zabytkowych dla potrzeb turystycznych i społecznych podejmowano różnokierunkowe działania mające na celu promocję w materiałach promocyjnych i informacyjnych przygotowywanych przez Gminę.

Wytyczne ujęte w obowiązującym dotychczas Programie Opieki nad Zabytkami stanowiąc będą podstawę do określenia dalszych planów na rzecz zachowania obiektów zabytkowych.